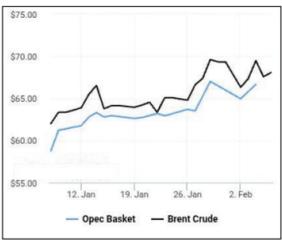

قیمت نفت تسلیم کاهش هفتگی شد

قیمت نفت در معاملات روز جمعه افزایش یافت و کاهش‌های اولیه را تحت تاثیر نگرانی معامله‌گران از اختلال عرضه خاورمیانه به دلیل تنش‌های ژئوپلیتیکی، معکوس کرد، اما کاهش هفتگی رقم زد. به گزارش ایسنا، قیمت آتی نفت برنت با ۵۰ سنت معادل ۰.۷۴ درصد افزایش، به ۶۸ دلار و ۵ سنت در هر بشکه رسید. نفت وست تگزاس اینترمدیت امریکا با ۲۶ سنت معادل ۰.۴۱ - درصد افزایش، به ۶۳ دلار و ۵۵ سنت در هر بشکه رسید. در معاملات شب گذشته، هر دوشاخص کاهش یافتند، اما در طول معاملات بازار امریکا هر دو شاخص نفت برنت و وست تگزاس اینترمدیت، بیش از یک دلار در هر بشکه افزایش یافتند و سپس افزایش آنها تا زمان پایان معاملات رسمی، ملایم شد. بر مبنای هفتگی، نفت برنت، ۲.۴ درصد و نفت امریکا ۲ درصد کاهش یافتند که نخستین کاهش هفتگی آنهاز اواسط دسامبر ۲۰۲۵ بود زیرا سرمایه‌گذاران روی نرخ ریسک کمتری حساب کردند و همزمان، به سودگیری از رشد اخیر قیمت‌ها پرداختند. ایران و امریکا مذاکرات غیرمستقیم را در عمان در ارتباط با برنامه هسته‌ای تهران انجام دادند. جان کلبداف، از شرکای شرکت «اگین کپیتال» گفت: «ما همچنان در مورد این وضعیت ایران بحث و گفت‌وگو می‌کنیم.» هر گونه تشدید تنش میان دو کشور می‌تواند جریان نفت را مختل کند، زیرا حدود یک پنجم از کل مصرف جهان از تنگه هرمز بین عمان و ایران عبور می‌کند. عربستان سعودی امارات متحده عربی، کویت و عراق، و همچنین ایران، بیشتر نفت خام خود را از طریق این تنگه صادر می‌کنند. اگر احتمال درگیری در منطقه کاهش یابد، قیمت‌نفت می‌تواند بیشتر کاهش یابد. در این بین، چهار منبع تجاری به ویژه ریتزر گفته‌اند که صادرات برنامه‌ریزی شده نفت قزاقستان از مسیر اصلی‌اش از طریق روسیه، به دلیل بهبود آهسته تولید میدان نفتی عظیم تنگیز می‌تواند ماه جاری ۲۵ تا صد کاهش یابد. بر اساس گزارش روتیترز، عربستان سعودی روز پنجشنبه قیمت رسمی فروش نفت خام سبک‌عرب خود به آسیا را برای امارات به حدود پایین‌ترین حد پنج سال گذشته کاهش داد و چهارمین ماه متوالی کاهش قیمت را رقم زد.

هند خرید نفت ونزولارا از سرگرفت

بزرگ‌ترین پالایشگاه خصوصی هند، دوباره نفت ونزولارا خریداری کرد که اولین خرید نفت ونزولارا توسط دهلی‌نو از زمانی است که امریکا کنترل فروش نفت این کشور امریکای جنوبی را در اوایل ماه گذشته به دست گرفت. به گزارش ایسنا، یک منبع ناشناس، گزاره از این قرارداد روز جمعه کرد بود. به بلمبرگ گفت که شرکت هندی «پلانس اینداستریز»، محموله‌ای حدود ۲ میلیون بشکه خریداری کرده است. این شرکت آخرین بار در اواسط سال ۲۰۲۵، تحت معافیت ویژه دولت امریکا از اواسط سال ۲۰۲۲، از ونزولانفت خام خریداری کرده بود.

«پلانس اینداستریز» ماه گذشته اعلام کرد که در صورت مجاز بودن فروش به خریداران غیر امریکایی، خرید مجدد نفت خام ونزولارا بررسی خواهد کرد. خرید اخیر نشان می‌دهد که هند در آینده نفت خام ونزولارا خریداری خواهد کرد، زیرا اگر می‌خواهد به توافق تجاری با امریکا بایند، باید به دنبال جایگزینی بخش زیادی از عرضه روسیه خواهد بود. توافق برای کاهش تعرفه‌های امریکا بر کالاهای هندی، مشروط به کاهش واردات نفت خام روسیه توسط هند است.

پیش از تحریم‌های امریکا علیه تولیدکنندگان برتر روسیه شامل روس نفت و لوک‌اویل، شرکت «پلانس اینداستریز» متعلق به میلیاردر هندی، موکش امبانی، بزرگ‌ترین خریدار نفت خام روسیه بود و به لطف یک قرارداد بلندمدت با روس نفت، بیش از ۵۰۰ هزار بشکه در روز نفت وارد می‌کرد.

باین حال، این پالایشگاه هندی پس از تحریم‌های امریکا، تمام خریدهای روس نفت را متوقف کرد و به تهیه نفت خام از منابع غیر روسی روی آورد. شرکت دولتی پالایشگاه و پتروشیمی منگلوک هند (MRPL) نیز پس از توقف واردات نفت روسیه، در حال بررسی خریدهای احتمالی نفت خام از ونزولانست. دودن‌در کوما، رییس امور مالی MRPL، در ژانویه گفت که این شرکت در صورت مطلوب بودن شرایط تجاری، از جمله نرخ حمل و نقل، به‌طور فعال فرصت خرید نفت خام ونزولارا بررسی می‌کند. بر اساس گزارش اوپل پرایس، شرکت‌های بازرگانی ویتول و ترافیکو که ماه گذشته توسط امریکا برای کمک به بازاریابی نفت خام ونزولانا استخدام شدند، نفت ونزولارا برای تحویل در ماه‌های مارس و آوریل به هند و چین عرضه کرده‌اند.

نفت و انرژی

وزیر نیرو و اعلام کرد

ایران و ایفای نقش هاب انرژی و توسعه ترانزیت برق در منطقه

وزیر نیرو با بیان اینکه ایران آماده ایفای نقش هاب انرژی و توسعه ترانزیت برق در منطقه است، گفت: بهره‌وری پایین آب و انرژی، چالش جدی اقتصاد ملی به‌شمار می‌رود و استان گلستان می‌تواند پیشرو اصلاح الگوی کشت در کشور باشد.

به گزارش وزارت نیرو، عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو، در جمع خبرنگاران و در حاشیه آیین آغاز عملیات اجرایی شبکه آبیاری و زهکشی نرمام شهرستان مینودشت، هدف از حضور خود در استان گلستان را افتتاح، بازدید و آغاز عملیات اجرایی پروژه‌های صنعت آب و برق عنوان کرد.

وی گفت: سفر به استان گلستان با هدف پیگیری میدانی طرح‌ها، افتتاح پروژه‌های آماده بهره‌برداری و آغاز عملیات اجرایی پروژه‌های اولویت‌دار انجام شده است تا روند اجرای آنها با سرعت و دقت بیشتری دنبال شود.

وزیر نیرو با اشاره به ویژگی‌های اقلیمی استان گلستان افزود: الگوی بارش در این استان عمدتاً به‌صورت سیلابی است و به همین دلیل، احداث سد و شبکه آبیاری و زهکشی نرمام نقش مهمی در مهار، هدایت و بهره‌برداری بهینه از روان‌آب‌ها و کاهش خسارات ناشی از سیلاب ایفای می‌کند.

علی‌آبادی تصریح کرد: در این پروژه، موضوع تمکک اراضی که پیش از این مغفول مانده بود، تعیین تکلیف شده و منابع مالی لازم برای تکمیل طرح و هدایت آب به منظور مصرف هدفمند، با پیگیری وزارت نیرو و جدیت دولت تامین خواهد شد.

وی با اشاره به موضوع تامین آب پایدار گفت: در حوزه شیرین‌سازی آب دریای خزر، چالش‌هایی وجود دارد، اما طی پنج سال گذشته بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در این حوزه اعلام آمادگی کرده و سرمایه‌گذاران مناسبی نیز شناسایی شده‌اند که این موضوع با جدیت در حال پیگیری است. وزیر نیرو با تأکید بر لزوم اصلاح الگوی مصرف و الگوی کشت اظهار کرد: استان گلستان می‌تواند به‌عنوان پیشرو

تحلیگر موسسه کپلر مطرح کرد

بهترین سناریوی نفتی در صورت توافق

تحلیلگر موسسه بین‌المللی داده‌های انرژی کپلر گفت: در صورت توافق شدن بستر سیاسی مناسب، تردیدی نیست که بسیاری از شرکت‌های غربی، از جمله شرکت‌های امریکایی، به دلیل عظمت منابع نفت و گاز ایران علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری خواهند بود. هم‌ایون گلکشنهای در گفت‌وگو با ایلنا، در زبانی تاثیر به‌نیجه رسیدن مذاکرات هسته‌ای بین ایران و امریکا بر صنعت نفت اظهار داشت: در صورتی که امریکا و امریکا به یک توافق دست پیدا کنند، این موضوع می‌تواند آثار مثبتی بر صنعت نفت ایران داشته باشد، اما میزان این تاثیر به‌طور مستقیم به دامنه و پایداری رف تحریم‌ها بستگی دارد.

وی افزود: اگر رف تحریم‌ها محدود یا کوتاه‌مدت باشد، منافع آن برای صنعت نفت ایران بسیار ناچیز خواهد بود، حتی اعلام یک توافق می‌تواند باعث ایجاد فضای آکنده‌ای در بازارهای جهانی نفت شود و قیمت‌های بین‌المللی را پایین بیاورد؛ در نتیجه، در آمد ایران از هر بشکه نفت کاهش پیدا می‌کند. در چنین شرایطی، اثر منفی کاهش قیمت می‌تواند از مزایای محدود صادراتی پیشی بگیرد.

تحلیلگر موسسه بین‌المللی داده‌های انرژی کپلر تصریح کرد: برای اینکه یک توافق واقعاً به نفع صنعت نفت ایران باشد، رف قابل توجه تحریم‌ها ضروری است؛ به‌گونه‌ای که شرکت ملی نفت ایران بتواند نفت خود را آزادانه تر و به طیف گسترده‌تری از خریداران عرضه کند. در بهترین سناریو برای ایران، این توافق باید منجر به لغو هم تحریم‌های اولیه و هم تحریم‌های ثانویه امریکا شود؛ امری که راه را برای سرمایه‌گذاری خارجی، انتقال فناوری و افزایش ظرفیت تولید در بلندمدت باز می‌کند.

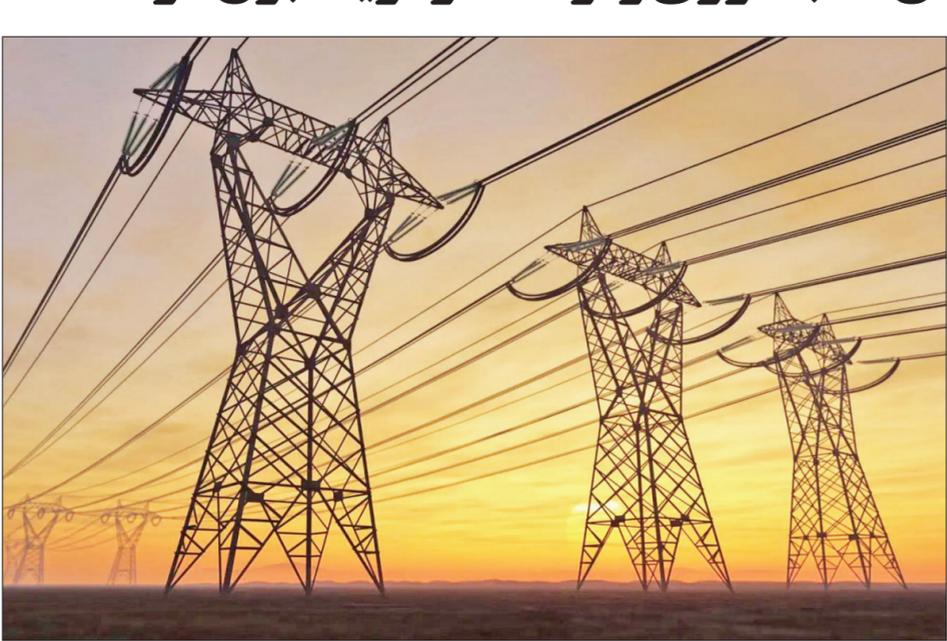
وی گفت: حتی رف بخشی از تحریم‌ها - به‌ویژه تحریم‌های ثانویه - نیز می‌تواند اثر گذار باشد، زیرا دامنه خریداران نفت ایران را افزایش داده و به‌بمود قیمت فروش کمک می‌کند. در حال حاضر، برآورد ما

از رکوردشکنی صادرات تا تثبیت جایگاه سوم اوپک

وزیر نفت نیز با ارایه آمار‌های تجمیعی اعلام کرد: صادرات نفت خام در چهار ماه ابتدایی سال، ۲۱ هزار بشکه در روز بیشتر از مدت مشابه سال قبل بوده؛ میانگین تولید نفت خام در یک سال گذشته بیش از ۱۰۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته؛ تولید گاز خام در بخش بالادستی بیش از ۳۰ میلیون مترمکعب در روز، رشد داشته است. به گزارش ایلنا، از شرکت ملی نفت، در طول دولت چهاردهم، صنعت نفت و گاز ایران شاهد یکی از پر بارترین و رکوردشکن‌ترین دوره‌های خود در یک دهه اخیر بوده است؛ دوره‌ای که با وجود تداوم محدودیت‌های تحریم‌ها، با اتکا به توان داخلی، مدیریت میدانی و تخصص نیروی انسانی، شاخص‌های کلیدی تولید، صادرات و ظرفیت‌سازی را رشد معنادار همراه شده‌اند. نخستین نشانه‌های این جهش در دی‌ماه ۱۴۰۲ نمایان شده، جایی که وزیر نفت از شکسته‌شدن رکورد ۱۰ ساله صادرات نفت ایران خیرباد داد. این موفقیت، حاصل طرحی و اجزای تهمیدات موثر

یکشنبه ۱۹ بهمن ۱۴۰۴ | ۱۹ شعبان ۱۴۴۷ | سال دوازدهم | شماره ۳۲۵۴ | Sun, Feb 8, 2026

ایران و ایفای نقش هاب انرژی و توسعه ترانزیت برق در منطقه

اصلاح الگوی کشت در کشور مطرح شود. وزارت جهاد کشاورزی در این زمینه اقدامات موثری را آغاز کرده و وزارت نیرو نیز به‌صورت کامل از این رویکرد حمایت و همکاری می‌کند.

علی‌آبادی با اشاره به کاهش سرانه منابع آب کشور افزود: سرانه آب تجدیدپذیر کشور که در دهه‌های گذشته حدود ۶۵۰۰ مترمکعب به‌ازای هر نفر بود، امروز به کمتر از ۱۳۰۰ و حتی حدود ۱۲۲۰ مترمکعب رسیده است که این کاهش، ضرورت افزایش بهره‌وری و اصلاح الگوی مصرف آب را بیش از پیش آشکار می‌کند.

وی تصریح کرد: در مقایسه با شاخص‌های جهانی، نسبت مصرف انرژی و آب به تولید ناخالص داخلی در کشور بالاتر از حد نرمال است و اصلاح این روند، به‌ویژه در استان‌هایی مانند گلستان، مستلزم توسعه کشت‌های کم‌آب‌بر و مدیریت بهینه منابع است. وزیر نیرو در ادامه به توسعه تعاملات منطقه‌ای در حوزه برق اشاره کرد و گفت: تبادل برق با ترکمنستان در دستور کار قرار دارد و در تلاش هستیم از محورهای اصلی سیاست‌های کشورهای همسایه را گسترش بدهیم. علی‌آبادی افزود: در حال حاضر با کشورهای ترکیه، عراق، آذربایجان،

پاکستان و افغانستان از تباط الکتریکی برقرار است و ایران آمادگی دارد با ایفای نقش هاب انرژی، ترانزیت برق را نیز توسعه دهد. همچنین برنامه‌هایی برای گسترش روابط الکتریکی با کشورهای نوار جنوبی کشور در دست پیگیری است.

وزیر نیرو در پایان تأکید کرد: توسعه همکاری‌های منطقه‌ای، در کنار اصلاح الگوی مصرف و تقویت زیرساخت‌های داخلی از محورهای اصلی سیاست‌های وزارت نیرو و برای تأمین پایدار آب و برق کشور به‌شمار می‌رود.

ایران را در روابط با امریکا افزایش دهد، چراکه هر دولت امریکایی به‌طور طبیعی تمایل دارد از منافع شرکت‌های خود در خارج از کشور حمایت کند. وی ادامه داد: از نظر فنی و مالی، شرکت‌هایی مانند آکسون‌موبیل و شورون جزو توانمندترین شرکت‌های نفتی جهان هستند، اما دانش فنی آنها تفاوت‌نبنادینی با شرکت‌هایی مانند توتال انرژی، شل یا اکونور ندارد.

بنابراین، مزیت اصلی شرکت‌های امریکایی بیش از آنکه فنی باشد، سیاسی و ژئوپلیتیکی است. فلکشنهای اظهار داشت: ایران می‌تواند بهره بسیاری زیادی از دست‌رسی به فناوری امریکا، به‌ویژه در حوزه LNG، ببرد. بیش از ۹۰ درصد فناوری مایع‌سازی گاز طبیعی از موضوع هسته‌ای گسترش دهد؛ از جمله در حوزه برنامه موشکی ایران یا مسائل امنیت منطقه‌ای. این موارد، حوزه‌هایی هستند که ایران تمایل چندانی به امتیازدهی در آنها نشان نداده است. با این حال، اگر امریکا مطالبات خود را به پرورنده هسته‌ای محدود کند و در کنار آن به برخی تضمین‌های امنیتی برای اسراییل بسنده کند، امکان شکل‌گیری یک توافق محدودتر وجود دارد. در چنین شرایطی، لغو تحریم‌های اولیه امریکا که پیش‌تر حضور شرکت‌های امریکایی در ایران است دست کم قابل تصور خواهد بود. وی تأکید کرد: در صورت فراهم شدن بستر سیاسی مناسب، تردیدی نیست که بسیاری از شرکت‌های غربی، از جمله شرکت‌های امریکایی، به دلیل عظمت منابع نفت و گاز ایران علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری خواهند بود. با این حال، در مقطع کنونی، ورود شرکت‌های امریکایی به صنعت نفت ایران همچنان یک سناریوی کم‌احتمال محسوب می‌شود.

ایران را در روابط با امریکا افزایش دهد، چراکه هر دولت امریکایی به‌طور طبیعی تمایل دارد از منافع شرکت‌های خود در خارج از کشور حمایت کند. وی ادامه داد: از نظر فنی و مالی، شرکت‌هایی مانند آکسون‌موبیل و شورون جزو توانمندترین شرکت‌های نفتی جهان هستند، اما دانش فنی آنها تفاوت‌نبنادینی با شرکت‌هایی مانند توتال انرژی، شل یا اکونور ندارد. بنابراین، مزیت اصلی شرکت‌های امریکایی بیش از آنکه فنی باشد، سیاسی و ژئوپلیتیکی است. فلکشنهای اظهار داشت: ایران می‌تواند بهره بسیاری زیادی از دست‌رسی به فناوری امریکا، به‌ویژه در حوزه LNG، ببرد. بیش از ۹۰ درصد فناوری مایع‌سازی گاز طبیعی از موضوع هسته‌ای گسترش دهد؛ از جمله در حوزه برنامه موشکی ایران یا مسائل امنیت منطقه‌ای. این موارد، حوزه‌هایی هستند که ایران تمایل چندانی به امتیازدهی در آنها نشان نداده است. با این حال، اگر امریکا مطالبات خود را به پرورنده هسته‌ای محدود کند و در کنار آن به برخی تضمین‌های امنیتی برای اسراییل بسنده کند، امکان شکل‌گیری یک توافق محدودتر وجود دارد. در چنین شرایطی، لغو تحریم‌های اولیه امریکا که پیش‌تر حضور شرکت‌های امریکایی در ایران است دست کم قابل تصور خواهد بود. وی تأکید کرد: در صورت فراهم شدن بستر سیاسی مناسب، تردیدی نیست که بسیاری از شرکت‌های غربی، از جمله شرکت‌های امریکایی، به دلیل عظمت منابع نفت و گاز ایران علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری خواهند بود. با این حال، در مقطع کنونی، ورود شرکت‌های امریکایی به صنعت نفت ایران همچنان یک سناریوی کم‌احتمال محسوب می‌شود.

تحلیلگر موسسه بین‌المللی داده‌های انرژی کپلر گفت: در صورت رف تحریم‌ها در کوتاه‌مدت، هزینه‌های توسعه احتمالاً کاهش خواهد یافت. با برداشته شدن تحریم‌ها، نیاز به دور زدن محدودیت‌ها از بین می‌رود و ایران می‌تواند تجهیزات مورد نیاز خود را با هزینه کمتر و کارایی بالاتر تأمین کند. همچنین

سطح بهره‌وری افزایش می‌یابد و سرمایه‌گذاری‌های با کیفیت‌تر به تولید بیشتر منجر خواهد شد. اگر چه هزینه‌س سرمایه‌گذاری اولیه ممکن است به دلیل استفاده از فناوری‌های پیشرفته افزایش یابد، اما این افزایش هزینه‌ها با رشد تولید جبران می‌شود. در نتیجه، هزینه تمام‌شده هر بشکه نفت با مترمکعب گاز در کوتاه‌مدت کاهش خواهد یافت. وی افزود: در بلندمدت، اما، هزینه‌های توسعه دوباره افزایش پیدا می‌کند، زیرا میدان‌ها و بخش‌های پر بار زده‌تر ابتدا توسعه داده می‌شوند و پروژه‌های پیچیده‌تر و پر هزینه‌تر به مراحل بعدی موکل خواهند شد.

فلکشنهای درباره تاثیر شرکت‌های نفتی امریکایی بر به نتیجه رساندن مذاکرات تصریح کرد: به نظر من، تاثیر شرکت‌های نفتی بر روند مذاکرات تقریباً صفر است. هر چند بازار نفت نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های دولت امریکا، از جمله در دوره ترامپ دارد، اما ملاحظات ژئوپلیتیکی و راهبردی همواره بر منافع شرکت‌های خصوصی اولویت داشته‌اند. تجربه ونزولان نمونه روشنی از این موضوع است؛ جایی که به‌رغم منافع بالقوه شرکت‌های امریکایی، تصمیمات سیاست‌خارجی بر اساس اهداف سیاسی اتخاذ شد. حتی برخی مدیران نفتی نزدیک به ترامپ، مانند هارولد هم، مدیرعامل شرکت Continental Resources، نیز به‌طور علنی از اولویت‌های سیاست انرژی دولت امریکا انتقاد کرده‌اند. وی تأکید کرد: به‌طور کلی، دولت‌های امریکا تمایل دارند قیمت‌های پایین نفت را حفظ کنند، زیرا این موضوع به نفع اقتصاد کلان این کشور است. حتی در دوره‌هایی که قیمت‌ها پایین بوده، ترامپ بارها با شعار «حفاری کن، هر چه بیشتر» از افزایش تولید حمایت کرده و رشد تولید را بر رقیابت پذیرد. یاسوداوری شرکت‌های نفتی امریکا ترانزیت داده است. این رویکرد نشان می‌دهد که لابی شرکت‌های بازرگان منطقه به‌اثرگذاری بر واشنگتن افزایش یافته است. این تغییر رویکرد، نشانه‌ای از تلاش برای مدیریت تنش بدون ورود مستقیم به درگیری تلقی می‌شود، با این همه، سکوت نسبی اسراییل در مقطع کنونی، ابهامات زیادی ایجاد کرده است؛ سکوتی که نباید به عنوان نشانه‌ای از رضایت یا عقب‌نشینی تلقی شود.

موسسه ورکسسا، میانگین صادرات نفت خام ایران به ۱.۸ میلیون بشکه در روز رسید؛ بالاترین سطح ثبت‌شده در تاریخ صادرات نفت کشور. در شهر یور ۱۴۰۴، رکوردی تازه در تولید نفت خام به ثبت رسید و تولید کشور به بالاترین سطح خود در هفت‌ونیم سال اخیر رسید؛ موقعی‌که مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران از نتایج مهمت متخصصان صنعت نفت و هم‌راستا با اهداف کلان دولت چهاردهم دانست. وزیر نفت نیز با ارایه آمارهای تجمیعی اعلام کرد: صادرات نفت خام در چهار ماه ابتدایی سال، ۲۱ هزار بشکه در روز بیشتر از مدت مشابه سال قبل بوده؛ میانگین تولید نفت خام در یک سال گذشته بیش از ۱۰۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته؛ تولید گاز خام در بخش بالادستی بیش از ۳۰ میلیون مترمکعب در روز رشد داشته است. در حوزه ظرفیت‌سازی، ظرفیت تولید نفت خام کشور به‌طور متوسط ۱۲۷ هزار بشکه در روز افزایش یافت و در بخش صادرات،

رویداد

نقش نفت

در تحقق اهداف توسعه پایدار

نفت با وجود تمرکز اسناد بین‌المللی بر انرژی‌های تجدیدپذیر همچنان می‌تواند در کاهش ششکاف دست‌رسی به برق و تحقق اهداف توسعه پایدار نقش عملی و موثر ایفا کند. به گزارش ایلنا، دبیر خانه سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) بیش از ۶۶۶ میلیون نفر در جهان به برق دسترسی ندارند؛ جمعیتی که اگر کشوری مستقل بودند، سومین کشور پرجمعیت کره زمین به‌شمار می‌رفت. برای رسیدگی به این فاجعه انسانی، کمبودی برای راهنمایی‌های لازم وجود ندارد. بخش عمده این راهنمایی‌ها از سوی سازمان ملل متحد در چارچوب پیگیری پیشرفت هدف هفتم توسعه پایدار (SDG) و به‌منظور دستیابی جهانی به برق تا سال ۲۰۳۰ رای‌به شده است. با این حال این توصیه‌ها تقریباً به‌طور انحصاری بر انرژی خورشیدی و بادی، اتصال به شبکه، ذخیره‌سازی و تأمین مالی متمرکزند. بیشتر گزارش‌ها نقشی برای منابع هیدرو کربوری در کاهش شکاف دسترسی به برق قائل نیستند. حتی برعکس، منابع هیدرو کربوری به‌طور عمده در این اسناد از منظر حذف تدریجی یا کاتر گذاشتن آنها مطرح می‌شوند. در نتیجه، دو هدف به‌طور هم‌زمان دنبال می‌شود: دستیابی جهانی به برق و محدود کردن تولید برق از سوخت‌های معین. با داشتن تنها چهار سال باقیمانده تا تحقق هدف دسترسی جهانی به انرژی، شاید زمان آن فرا رسیده باشد که واقعیت‌ها را بپذیریم. در تاریخ بشریت، هرگز جمعیتی به بزرگی ۶۶۶ میلیون نفر در یک بازه زمانی چهار ساله با اتکا به تعداد محدودی از منابع انرژی، به برق دسترسی پیدا نکرده‌اند. این مقیاس و بازه زمانی بی‌سابقه است. سیاست‌هایی که برای تحقق این هدف و با دورویکرد به‌ظاهر متناقض تدوین شده‌ه، بی‌سابقه‌اند. افزون بر این، هیچ نمونه تاریخی وجود ندارد که صفا میلیون‌نفر بدون استفاده از منابع هیدرو کربوری به برق دسترسی یافته باشند. جهش‌های بزرگ در دسترسی به انرژی همواره از طریق ترکیبی از سوخت و فناوری حاصل شده است. با این حال متون و گزارش‌های مربوط به پیشرفت در هدف هفتم توسعه پایدار هرگز نشان نمی‌دهند که نفت می‌تواند نقشی مثبت یا عملی در کاهش شکاف دسترسی به برق ایفا کند. با اینکه نفت از نظر آماری سهمی اندک حدود ۳ درصد از تولید برق جهان (ازادامه مسیر دستیابی به دسترسی جهانی، هیچ سوختی نباید نادیده گرفته شود. شرایط ویژه‌ای وجود دارد که نفت برای تولید برق مناسب است. سه نکته این موضوع انشان می‌دهد: نخست، سنگ‌نگاه‌های دورافتاده با مناطقی که به شبکه برق متصل نیستند، در چنین مواردی، انتقال زئران‌تور و سوخت آسان‌تر از ساخت خطوط یا تأسیسات جدید است. به همین دلیل کشورهای جزیره‌ای اغلب بخش قابل توجهی از برق را از نفت تولید می‌کنند. برای نمونه قبرس که کشوری عضو اتحادیه اروپاست و بیشترین سهم برق تولیدشده از نفت را دار. دبیشتر افرادی که به برق دسترسی ندارند در منطبقی دورافتاده زندگی می‌کنند؛ ۸۴ درصد از ۶۶۶ میلیون نفر در مناطق روستایی ساکن هستند. این مناطق به‌طور عمده کم‌درآمد هستند و اغلب از امنیت زیرساخت‌هایی ضعیف‌تر شکننده برخوردارند. در چنین شرایطی، زئران‌تورهای دیزلی می‌تواند راه‌حلی مناسب باشد. دوم، تولید برق با دیزل اغلب هزینه اولیه کم و استقرار ساده‌ای دارد. این موضوع نیاز به وام‌های کلان مورد نیاز برای برخی شبکه‌های کوچک خورشیدی با طراحی مناسب و در مقیاس یک جامعه روستایی است. دهم، از آنجایی که تأمین مالی اقلیمی از سوی کشورهای توسعه‌یافته هنوز به سطح مورد نیاز کشورهای در حال توسعه نرسیده، راه‌حل‌های کوتاه‌مدت مانند زئران‌تورهای دیزلی ممکن است برای بهبود دسترسی به برق ضروری تر باشند.

ادامه از صفحه اول

فشار تهدید و مدیریت بحران

ایران عملاً چیزی برای دست‌دان در این حوزه ندارد و فشار اصلی تحریم‌ها، بیشتر متوجه کشورها است که هنوز در حاشیه با ایران همکاری اقتصادی دارند. در این میان، تغییر رویکرد ایران در قبال تهدیدهای منطقه‌ای نیز قابل توجه است. اگر در گذشته، تهدید مستقیم اسراییل در صورت اقدام نظامی امریکا بزرگ‌تر نبود، اکنون به نظر می‌رسد در کنار اسراییل، تمرکز ایران بر اعمال فشار منطقه‌ای برای وادار کردن بازرگان منطقه به‌اثرگذاری بر واشنگتن افزایش یافته است. این تغییر رویکرد، نشانه‌ای از تلاش برای مدیریت تنش بدون ورود مستقیم به درگیری تلقی می‌شود، با این همه، سکوت نسبی اسراییل در مقطع کنونی، ابهامات زیادی ایجاد کرده است؛ سکوتی که نباید به عنوان نشانه‌ای از رضایت یا عقب‌نشینی تلقی شود.

تصرفه ۲۵ درصدی ترامپ و تحولات اقتصاد جهانی

فروش نفت در چهار ماهه نخست سال نسبت به مدت مشابه سال قبل، ماهانه حدود ۶۳۰ هزار بشکه افزایش نشان می‌دهد؛ آماری که به‌گفته وزیر نفت، بیانگر نبود مشکل در فروش نفت کشور است. در بخش گاز نیز میدان مشترک پارس جنوبی نقش محوری ایفا کرد. در بهمن ۱۴۰۴، برداشت روزانه گاز از این میدان به ۷۷۷ میلیون مترمکعب رسید و هم‌زمان ۲۵ میلیون مترمکعب ظرفیت جدید برداشت روزانه ایجاد شد که با بهره‌برداری از چاه‌های جدید تا پایان سال به ۳۰ میلیون مترمکعب افزایش خواهد یافت. مجموع این آمار و رکوردها نشان می‌دهد صنعت نفت و گاز ایران در دولت چهاردهم، وارد مرحله‌ای از رشد پایدار، افزایش تاب‌آوری و تثبیت نقش راهبردی در اقتصاد ملی شده است؛ مسیری که با تکیه بر دانش فنی داخلی و مدیریت عملیاتی توانسته هم‌زمان تولید، صادرات و ظرفیت‌سازی را به سطوحی بی‌سابقه برساند.

تصرفه ۲۵ درصدی ترامپ و تحولات اقتصاد جهانی

جایگزینی نفت ایران با نفت ونزولنا در بازار چین، نشان‌دهنده انعطاف‌پذیری چین در تأمین انرژی و تمایل به همکاری با کشورهای تحت تحریم امریکا است. این رویکرد امریکا مانند تلاش‌های قبلی او برای منزوی‌سازی اقتصادی ایران منتج به نتیجه مورد نظر امریکا نخواهد شد.